

Arnt Fløysand
Professor,
Institutt for geografi, Universitetet i Bergen
Fosswinckelsgt 6
N-5007 Bergen
arnt.floysand@geog.uib.no

Tilsynsensorrapport samfunnsgeografi

1 Bakgrunnsinformasjon

1.1 Rapporten er gyldig for samfunnsgeografi

1.2 Tilsynsensors funksjonsperiode: 2008-2010

2 Utforming av arbeidet

2.1 Avtale

Det er gjort avtale om at jeg skal ha løpene tilsyn med emnetilbudet på samfunnsgeografi.

I 2009 har jeg blitt bedt om å evaluere grundig følgende emner for studieåret høsten 2008 og våren 2009:

- SGO4011: Tenkning og metodologi i samfunnsgeografi.
- SGO4010: Kvalitativ metode.
- SGO1001: Innføring i samfunnsgeografi.
- SGO2301: Miljø og samfunn.

2.2 Prinsipper for utvelgelse av studentenes enkeltprestasjoner i forbindelse med tilsyn med karaktersetting

Prinsippet for utvalget er etter det jeg kjenner til at studentenes enkeltprestasjoner skulle fordele seg jevnt på karakterene E, C og A.

2.3 Møter med fagmiljøet

Jeg har ikke hatt møter med fagmiljøet, men møter gjerne miljøet om det er ønskelig.

2.4 Evalueringens basisdokumenter

- Mal for tilsynsensors årsrapport - Det samfunnsvitenskapelige fakultet.
- Karakterstatikk høsten 2008 og våren 2009.
- Eksamensoppgavetekst alle emner.
- Emnebeskrivelser, med beskrivelse av eksamensordning.
- Pensumlister.
- Oversikt over klage på karakter høsten 2008 og våren 2009.
- Eksamensbesvarelser emnene SGO1001, SGO2301, SGO4010 og SGO4011.
- Sensurordning.
- Evalueringer.

3 Evaluering av vurderinger og vurderingsordningen

3.1 Evaluering av utforming av eksamensoppgavene

I mal for tilsynssensoren årsrapport utarbeidet av Det samfunnsvitenskapelige fakultet ved UIO vektlegges læringsmålene, undervisning, pensum, undervisnings- og læringsformer, den informasjon som er gitt studentene om vurderingsordningen, prosessen bak utformingen. Når opplysningene i basisdokumentene åpner for det har jeg tilstrebet en evaluering av emnene i tråd med malen.

SGO1001: Innføring i samfunnsgeografi.

- Høsten 2008 og våren 2009 skulle studentene som tok eksamen i dette emnet besvare syv av ni oppgaver i løpet av en seks timers skriftlig skoleeksamen.
- Eksamensoppgavene er klart formulerte og godt forankret i pensum (undervisningens innhold). De er også godt tilpasset undervisningsformen på emnet som består av 13 forelesninger og 5 seminarer. Oppgavene speiler emnets ferdighetsmål (læringsmål) på en meget god måte. Oppgavene er formulert slik at kandidatene får anledning til å vise ferdigheter i å kunne gjengi og forklare grunnleggende begreper innen samfunnsgeografi og i å kunne skrive en selvstendig akademisk tekst på grunnleggende nivå innen et gitt tidsramme.
- Opplysningene i basisdokumentene som ligger til grunn for denne rapporten gir klare indikasjoner på at studentene er meget godt informert om vurderingsordningen. Vurderingsordningen på emnet er beskrevet i emnebeskrivelsen. Ingen av de 145 studentene som møtte til eksamen høsten 2008 og våren 2009 avbrøt eksamen. Dette kan tolkes som en indikasjon på at informasjonen om vurderingsordningen har nådd frem til studentene.

SGO2301: Miljø og samfunn.

- På dette kurset skulle studentene våren 2009 drøfte en av to oppgaver i løpet av en fire timers skriftlig skoleeksamen.
- Eksamensoppgavene er innovativt formulerte som drøftings og refleksjonsoppgaver vedrørende miljøutfordringer i Nord og Sør. De er også godt forankret i pensum på emnet. Særlig godt står de til undervisnings- og læringsformene på emnet, som i tillegg til å bestå av et ukjent antall forelesninger og seminarer, omfatter obligatoriske gruppearbeid. Eksamensoppgavene har en innretning som speiler emnets kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål på en forbilledlig måte.
- Ingen av de 73 studentene som møtte til eksamen våren 2009 avbrøt eksamen. Det kan tolkes som en indikasjon på at studentene er godt informert om vurderingsordningen på emnet. Om studentene har lest emnebeskrivelsen burde de være det. Her er vurderingsordningen på emnet klart og tydelig beskrevet.

SGO4010: Kvalitativ metode.

- På dette kurset skulle studentene våren 2009 drøfte to av tre oppgaver i løpet av en seks timers skriftlig skoleeksamen.
- Oppgavene er klart formulerte. Undertegnede reagerer dog litt på oppgave 3. Her kan det virke som kvalitative intervjuer og diskursanalyse er gjensidige utelukkende metoder. Data fra kvalitative intervjuer kan vel inngå i en diskursanalyse? Ellers er oppgavene formulerte i tråd med pensum, undervisnings- og læringsformer på emnet. De står også godt til emnets kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål.
- Vurderingsordningen på emnet er klart og tydelig beskrevet i emnebeskrivelsen. Ingen av de 26 studentene som møtte til eksamen våren 2009 avbrøt eksamen. Dette kan

tolkes som en indikasjon på at informasjonen om vurderingsordningen har nådd frem til studentene.

SGO4011: Tenkning og metodologi i samfunnsgeografi

- På dette kurset skulle studentene høsten 2008 drøfte to av tre oppgaver i løpet av en seks timers skriftlig skoleeksamen.
- Oppgavene er klart formulerte. Oppgave 1 og 2 har overlappende tematikk (fokuserer henholdsvis på forholdet mellom dialog ideer og empirisk belegg (1) og på teoribygging og casestudier (2)). Oppgavesettet gir ingen eksplisitte koblinger til emnets læringsmål om: *å gi deg et grunnlag for egne faglige refleksjoner og for valg av metodologi i arbeidet med masteroppgaven* (min utheving). En grunn til dette kan være at prosjektbeskrivelsen ikke er integrert i emnets læringsmål. Ellers er oppgavene formulerte i tråd med pensum, undervisnings- og læringsformer på emnet.
- Vurderingsordningen på emnet er klart og tydelig beskrevet i emnebeskrivelsen. Heller ikke på dette emnet var det studenter som avbrøt eksamen.

3.2 Evaluering av vurderingsprosessen, karaktersettingen og nivået

I mal for tilsynssensors årsrapport utarbeidet av Det samfunnsvitenskapelige fakultet ved UIO kobles dette punktet til intensjonen med studiet, vurderingsordningen, bruk av karakterskalaen, herunder nivå på prestasjonene; holder vurdering og karaktersetting et riktig nivå i forhold til tilsvarende studier, upartisk og faglig betryggende prøving og vurdering av studentenes kunnskaper og ferdigheter, den informasjonen som er gitt studentene om vurderingsordningen og prosessen generelt. Jeg har tilstrebet en evaluering av emnene i tråd med malen når opplysningene i basisdokumentene åpner for det.

SGO1001: Innføring i samfunnsgeografi.

- Vurderingsordningen på emnet er en seks timers skriftlig skoleeksamen. Vurderingsordningen er tilfredsstillende og godt avpasset med studiepoenguttellingen på emnet.
- Vurderingsprosessen er upartisk og faglig betryggende.
- Høsten 2008 og våren 2008 avla henholdsvis 92 og 53 studenter eksamen. Elleve fikk karakteren E, 28 D, 54 C, 35 B, 10 A. Fem kandidater strøk. Karakterene gjenspeiler m.a.o. en normalfordeling. Det er normen når studentkullene, som her, utgjør et større antall individer. 42 % av studentene som avla eksamen var menn.
- Karakternivået er godt. Snittkarakter var C (snittkarakter for emnet i de tre foregående år var henholdsvis C; C og D).
- Ingen kandidater klaget.

Karaktersetting enkeltbesvarelser

Seks eksamensbesvarelser som fordeler seg jevnt på karakterene A, C, E er vedlagt. Mine evalueringer av eksamensbesvarelsene samsvarer med karakterene som foreligger.

SGO2301: Miljø og samfunn.

- Vurderingsordningen på emnet er sammensatt av en fire timers skriftlig skoleeksamen. Deltakelse i og godkjennelse av to obligatoriske gruppearbeid er en forutsetning for å kunne gå opp til eksamen. Vurderingsordningen er tilfredsstillende og godt avpasset med studiepoenguttellingen på emnet.
- Vurderingsprosessen er upartisk og faglig betryggende.
- Våren 2009 avla 73 eksamen på emnet. En kandidat fikk D, 40 C, 26 B og 6 A. Ingen kandidater strøk. Karakterfordelingen avviker fra det som er vanlig på kurs på lavere

grad ved at alle bortsett fra en kandidat oppnår karakteren C eller bedre. Den relativt beskjedne bruk av karakterskalaen kan være en indikasjon på at koblingen mellom undervisning, pensum og eksamensoppgaver er forutsigbar. 30 % av studentene som avla eksamen var menn.

- Karakternivået var meget godt. Snittkarakteren var B. Snittkarakter for emnet i de tre foregående år framgår ikke av opplysningene i basisdokumentene.
- To kandidater klaget. Kandidatene ble stående på karakteren C.

Karaktersetting enkeltbesvarelser

Fire eksamensbesvarelser som fordeler seg jevnt på karakterene A og C er vedlagt.

I tilknytning til disse evalueringene er jeg enig med vurderingene som er gjort bortsett fra evalueringen av kandidat 614. Eksamensbesvarelsen er evaluert til karakteren A. Jeg vurderer besvarelsen som meget god og ville således gitt den karakteren B.

SGO4010: Kvalitativ metode.

- Formuleringene i emnebeskrivelsen vedrørende undervisningsaktiviteter og vurderingsordning er uklare. Jeg tolker det slik at vurderingsordningen består av en seks timers skriftlig skoleeksamen. For å kunne gå opp til eksamen er det krav om at studentene deltar i gruppearbeid i form av et skriftlig seminarinnlegg. I tillegg skal studentene levere en individuell feltarbeidsrapport. Dette tredelte aktivitetsopplegget og vurderingsordningene tilknyttet aktivitetene er gode, men etter min mening for omfattende i forhold til studiepoenguttellingen emnet gir.
- Vurderingsprosessen er upartisk og faglig betryggende.
- Våren 2009 avla 26 eksamen på emnet. To kandidater fikk D, 10 C, 10 B og 4 A. Ingen kandidater strøk. 38 % av studentene som avla eksamen var menn.
- Karakternivået var meget godt. Snittkarakteren var B. Snittkarakter for emnet i de tre foregående år framgår ikke av opplysningene i basisdokumentene.
- Ingen klaget.

Karaktersetting enkeltbesvarelser

Fire eksamensbesvarelser som fordeler seg jevnt på karakterene A og C er vedlagt. Mine evalueringer av eksamensbesvarelsene samsvarer med karakterene som foreligger.

SGO4011: Tenkning og metodologi i samfunnsgeografi

- Vurderingsordningen på emnet er en seks timers skriftlig skoleeksamen. I tillegg er det et obligatorisk krav at studentene leverer en prosjektbeskrivelse for å kunne gå opp til eksamen. Vurderingsordningen er tilfredsstillende og godt avpasset studiepoenguttellingen emnet gir.
- Vurderingsprosessen er upartisk og faglig betryggende.
- Våren 2009 avla 23 kandidater eksamen. To kandidater fikk D, 10 C, 9B og 2A. Ingen kandidater strøk. 30 % av studentene som avla eksamen var menn.
- Karakternivået er godt. Snittkarakteren var C. Snittkarakter for foregående år finnes ikke da emnet ble undervist for første gang i 2008.
- To kandidater klaget. En klage ble tatt til følge. Klagerens karakter ble endret fra C til B. Den andre klageren fikk ikke medhold i klagen og ble stående på karakteren B.

Karaktersetting enkeltbesvarelser

Fire eksamensbesvarelser som fordeler seg jevnt på karakterene A og C er vedlagt. Mine evalueringer av eksamensbesvarelsene samsvarer med karakterene som foreligger.

4 Redegjørelse for de drøftingene som er gjort med fagmiljøet underveis

Det er ikke gjort drøftinger med fagmiljøet.

5 Anbefalinger for fagmiljøets videre arbeid.

I forbindelse med dette arbeidet har jeg fått tilsendt rapporter fra underveisevalueringer gjort på to av emnene som jeg har blitt bedt om å evaluere grundig i 2009 (SGO1001 og SGO4110). Ut over dette foreligger det ingen evalueringer i de tilsendte basisdokumentene. Dette utgjør et meget tynt grunnlag for anbefalinger når fire emner skal vurderes grundig. Regelen er vel at det følger med en eller flere studentevalueringer tilknyttet emnene som skal gis en grundig evaluering av tilsynssensor. Hvorfor det ikke er gjennomført flere studentevalueringer går ikke fram av de tilsendte basisdokumentene.

- Tilsynssensor anbefaler at samfunnsgeografene ved Institutt for sosiologi og samfunnsvitenskap bedrer rutinene sine i tilknytning til gjennomføring av underveisevalueringer og sluttevalueringer når de ønsker å foreta grundige evalueringer av emner.

Av rapportene som foreligger er evalueringsdeltakelsen for lav på underveisevalueringen vedlagt SGO1001 til at den kan bli tatt hensyn til.

- Tilsynssensor andre generelle anbefaling er derfor, som i fjorårets rapport, at fagmiljøet iverksetter tiltak som øker svarprosenten/deltakelsesprosenten i evalueringene.

SGO1001: Innføring i samfunnsgeografi.

- En underveisevaluering av emnet er lagt ved. Syv studenter deltok i evalueringen som ble foretatt i forbindelse med emnegjennomføring høsten 2008. Det tilsvarer 8 % av antall studenter som avla eksamen på emnet i dette semesteret (5 % av det totale antall studenter som avla eksamen på emnet høsten 2008 og våren 2009). Studentevalueringer med så lav prosentdeltakelse kan ikke vektlegges her.
- Tiltak som øker deltakelsen i underveisevalueringer anbefales.
- Gjennomføring av sluttevaluering på emnet anbefales.

SGO2301: Miljø og samfunn.

- Ingen evalueringer forelagt i basisdokumentene.
- Gjennomføring av underveisevaluering og sluttevalueringer på emnet anbefales.

SGO4010: Kvalitativ metode.

- Ingen evalueringer forelagt i basisdokumentene.
- Gjennomføring av underveisevaluering og sluttevaluering på emnet anbefales.
- En redigering av beskrivelsen av emnets undervisningsinnhold anbefales slik at forholdet mellom seminarinnlegg og feltarbeidsrapport tydeliggjøres (se kommentarer 3.1).

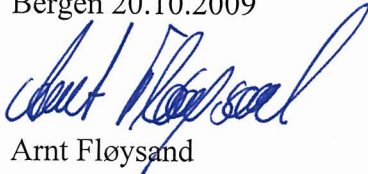
SGO4011: Tenkning og metodologi i samfunnsgeografi

- En underveisevaluering av emnet er vedlagt. 23 studenter deltok. Det tilsvarer 100 % av antall studenter som avla eksamen på emnet. Av denne går det fram at flertallet av studentene og enkelte forelesere etterlyser en rød tråd i pensum og mellom temaene emnet tar for seg og forelesningene. Emnet tilbys for første gang høsten 2008. Emner er ofte mindre satt i form og innhold når de undervises for første gang og behovet for

evaluering er større. Studentenes og forelesernes frustrasjon som kommer til uttrykk i underviseevalueringen tyder på at dette gjelder for SGO4011. Det er betryggende at studentene opplever tekningen og metodologien i samfunnsgeografi som utfordrende og krevende, men uheldig at forelesere på emnet uttrykker misnøye over undervisningen som gis på emnet til studentene som følger undervisningen. I underviseevalueringen pekes det på at slike holdninger blant foreleserne svekker studentenes motivasjon. I evalueringen gir studentene også uttrykk for at det er usikkerhet knyttet til formalia og omfang vedrørende prosjektskissen de skal utvikle på emnet.

- En arbeidsøkt der emneansvarlig(e) og forelesere oppsummerer erfaringene med emnet for en eventuell revisjon anbefales.
- Likeledes anbefales det at prosjektbeskrivelsen og dens rolle i emnet avklares.
- Det anbefales også at det gjennomføres en sluttevaluering på emnet.

Bergen 20.10.2009

Arnt Fløysand